

OKRESNÁ PROKURATÚRA RUŽOMBEROK
Dončova 8, 034 53 Ružomberok 1

Číslo: Pv 77/17/5508-7
EEČ: 2-42-34-2017

Ružomberok 13.04.2017

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Ružomberok

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 14.09.2015 v mieste jeho bydliska v Ružomberku, ul. XXXXX XXXXX požiadal prostredníctvom obchodného zástupcu spoločnosť XXXXX, so sídlom XXXXX XXXXX, o poskytnutie úveru vo výške 1600,-€, ktorý by splatil v dvanástich mesačných splátkach po 250,- €, spolu s navýšením o 1.400,- €, kde v žiadosti o úver zdokladoval svoje zamestnanie, mesačný príjem, náklady na nájom, ale úmyselne zatajil minimálne mesačné splátky z troch spotrebiteľských úverov, ktoré mu boli poskytnuté spoločnosťou XXXXX, v zmysle zmlúv č. 8500100728 zo dňa 26.01.2015 s mesačnou splátkou 68,07 €, č. 8500121397 zo dňa 01.07.2015 s mesačnou splátkou 75,28 € a č. 8500121400 zo dňa 01.07.2015 s mesačnou splátkou 75,28 €, kde na podklade neúplných údajov bola jeho žiadosť č. 500101915 schválená, Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 500101790 bola dňa 14.09.2015 uzatvorená, poskytnuté úverové prostriedky vo výške 1600,- € mu boli vyplatené v hotovosti, následne neuhradil žiadnu splátku čím spôsobil spoločnosti XXXXX škodu vo výške 1.600,- €,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa odboru kriminálnej polície OR PZ v Ružomberku z 03.02.2017, ČVS: ORP-503/VYS-RK-2016, bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX, nar. XXXXX, pre zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe ako je to uvedené vo výrokovej časti predmetného uznesenia o vznesení obvinenia. Vzhľadom na výšku spôsobenej škody vo výške 1.600,- Eur bola dňa 08.03.2017 zmenená právna kvalifikácia skutku na prečin úverového podvodu podľa § 222ods. 1 Trestného zákona.

V priebehu vyšetrovania bol vypočutý obvinený XXXXX, splnomocnenec poškodeného XXXXX a svedok XXXXX. Do spisu boli taktiež doložené podstatné listinné doklady týkajúce sa zmluvného vzťahu obvineného so spoločnosťou XXXXX

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona sa dopustí ten, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu.

Podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 eur. Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy. Značnou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej stonásobok takej sumy. Škodou veľkého rozsahu sa rozumie suma dosahujúca najmenej päťstonásobok takej sumy. Tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty veci a rozsahu činu.

Podľa § 126 ods. 1 Trestného zákona pri určení výšky škody sa vychádza z ceny, za ktorú sa vec, ktorá bola predmetom útoku, v čase a v mieste činu obvykle predáva. Ak výšku škody nemožno takto zistiť, vychádza sa z účelne vynaložených nákladov na obstaranie rovnakej alebo obdobnej veci alebo na uvedenie veci do predošlého stavu. Výška škody z trestnoprávneho hľadiska v danom prípade predstavuje výšku poskytnutého úveru - celkovo 1.600,- Eur.

Podľa § 17 Trestného zákona pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou

treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nedbanlivosti.

Zo zabezpečených dôkazov je zrejmé, že obvinený skutočne pracoval u zamestnávateľa, ktorého uviedol v žiadosti o úver dňa 14.09.2015 a teda nemal úmysel uviesť poškodenú spoločnosť do omylu v tejto otázke, ktorá bola podstatnou na uzavretie zmluvy. Obvinený mal priemernú mesačnú mzdu za obdobie 1-12/2015 vo výške 753,79 Eur, pričom v žiadosti zo dňa 14.09.2015 uviedol čistý príjem vo výške 628,97 Eur.

Z uvedeného vyplýva, že v danej veci, v konaní obvineného XXXXX absentuje subjektívna stránka skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a následne aj prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona. Dokazovaním nebolo preukázané úmyselné konanie páchatel'a dopustiť sa akéhokoľvek konania, v dôsledku ktorého by uviedol do omylu poškodeného v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru. Týmto spôsobom však nie je spochybňovaná existencia predmetného záväzku, pričom ostáva na poškodenom subjekte práva akým spôsobom si bude uplatňovať nároky z predmetného záväzku v občianskom súdnom konaní.

Východiskom v danom prípade je ustálená súdna prax, podľa ktorej skutočnosť, že dlžník nesplnil svoj záväzok vrátiť finančnú čiastku v dohodnutom termíne, hoci tak mohol urobiť, ešte nedokazuje, že uviedol veriteľ'a do omylu, aby sa ku škode na jeho majetku obohatil.

K naplneniu zákonných znakov subjektívnej stránky trestného činu podvodu sa vyžaduje, aby bolo dokázané, že páchatel' už v čase pôžičky alebo úveru konal v úmysle vypožičané peniaze vôbec nevrátiť alebo nevrátiť ich v dohodnutej lehote, alebo konal aspoň s vedomím, že peniaze v dohodnutom čase nebude môcť vrátiť a tým uviedol veriteľ'a do omylu, aby sa ku škode jeho majetku obohatil. Ak až po uzatvorení zmluvy o pôžičke alebo úvere vznikli prekážky, ktoré bránili dlžníkovi splniť tento záväzok a ktoré nemohol v dobe uzatvárania zmluvy ani predvídať, v dôsledku ktorých by inak bol schopný záväzok splniť, alebo ak bol síce schopný peniaze vrátiť v dohodnutej dobe, ale z rôznych dôvodov ich vrátenie odkladal, prípadne až dodatočne pojal úmysel peniaze vôbec nevrátiť, potom jeho konanie nemožno považovať za trestný čin podvodu alebo úverového podvodu.

Pri posudzovaní otázky, či páchatel' naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel' a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretne a aby dodržali aspoň elementárne zásady opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám a to

za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Vzhľadom k skutočnosti, že hranica medzi podvodným konaním páchatel'a a akceptovanou mierou rizika poškodeného je veľmi tenká, je potrebné ju osobitne vyhodnocovať vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam prípadu. Vo vzťahu k nebankovým subjektom poskytujúcim spotrebiteľské úvery je možné ustáliť záver, že čím väčší zisk (marža) je predpokladaný pri poskytnutí pôžičky (úveru), tým väčšie je prípustné riziko neplatenia záväzkov zo strany dlžníkov a tým závažnejšie musí byť preto uvedenie do omylu, aby bolo spôsobilé naplniť zákonné znaky trestného činu podvodu, prípadne úverového podvodu. Skutočnosť, že obvinený uviedol v žiadosti o úver mesačné výdavky vo výške 50,- Eur s poukazom na vyššie uvedené preto nemôže byť spôsobilá uviesť veriteľ'a do omylu v otázke bonity klienta na splácanie poskytnutého úveru.

Ak je omyl definovaný ako rozpor medzi predstavou a skutočnosťou u oklamaného, tak logicky nie je možné na strane oklamaného odhliadať od množstva jeho vedomostí o skutočnosti, ohľadom ktorej je klamaný, teda od jeho spôsobilosti byť oklamaný (nie je možné odhliadnuť od možnosti oklamaného omyl eliminovať).

V tejto súvislosti poukazujem taktiež na ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (účinného aj v čase spáchania skutku), v zmysle ktorého veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Vynaloženie odbornej starostlivosti je pritom veriteľ povinný hodnoverne preukázať, čo v danom prípade splnené nebolo.

V danom prípade bola pri poskytnutí úveru vo výške 1.600,- Eur a splatenej sume v priebehu jedného roka 3.000,- Eur, uvedená v zmluve ako priemerná ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) výška 20,34 %, pričom v tomto konkrétnom prípade tvorila RPMN až 261,44 %, pričom tento údaj v Zmluve o spotrebiteľskom úvere zo 14.09.2015 buď úmyselne alebo nedopatrením chýbal.

V zmysle § 11 ods. 1 písm. d), e) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvárania zmluvy (do 22.12.2015) poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa a ak veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti tak ako to bolo v danom prípade.

Na základe logického úsudku vyplývajúceho zo starostlivého uváženia všetkých dôkazov získaných zákonným spôsobom tak jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na zásadu náležitého zistenia skutkového stavu obsiahnutú v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku a zásadu voľného hodnotenia dôkazov obsiahnutú v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku, som dospel k záveru, že skutok, ktorý je právne posudzovaný ako prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, a pre ktorý bolo dňa 03.02.2017 uznesením vyšetrovateľa PZ v Ružomberku, v zmysle ustanovenia § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX, nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Z vyššie uvedených dôvodov som trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavil, pretože nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Štefan Tomaško
prokurátor